

II

(Πράξεις, για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 4ης Νοεμβρίου 1982

για την έγκριση προγράμματος έρευνας και ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας σχετικά με σύστημα αυτόματης μετάφρασης προηγμένου τύπου

(82/752/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τή συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 235,

τήν πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,

τή γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου⁽²⁾,

τή γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁽³⁾,

Έκτιμώντας:

ότι, δυνάμει του άρθρου 2 της συνθήκης, η Κοινότητα έχει ειδικότερα ως άποστολή την προαγωγή μιάς αρμονικής ανάπτυξης των οικονομικών δραστηριοτήτων, μιάς συνεχούς και ισορροπής επέκτασης και μιάς αύξημένης σταθερότητας στο σύνολο της Κοινότητας·

ότι η πολυγλωσσική φύση της Κοινότητας, αν και αντιπροσωπεύει μιά υψηλή πολιτιστική αξία, αποτελεί πρακτικό εμπόδιο για την προσέγγιση των λαών της Κοινότητας, τις επικοινωνίες και την ανάπτυξη του εσωτερικού και εξωτερικού εμπορίου·

ότι τα πλεονεκτήματα της τηλεπληροφορικής και των δικτύων επικοινωνίας και πληροφοριών θα αποδώσουν πλήρως στο κοινοτικό επίπεδο μόνο εάν υπερπηδηθούν οι γλωσσικοί φραγμοί·

ότι η ανάπτυξη της εισαγωγής των ηλεκτρονικών υπολογιστών στη γλωσσολογία είναι πιθανό να συμβάλει στην εξάλειψη αυτών των εμποδίων·

ότι έχουν ήδη πραγματοποιηθεί στα Κράτη μέλη σημαντικές εργασίες έρευνας στον τομέα αυτό·

ότι, πάντως, η πλήρης ανάπτυξη αυτών των εργασιών, από τη φύση τους, δεν μπορεί να εξασφαλιστεί παρά με την ανάληψη δραστηριότητας σε κοινοτικό επίπεδο, ή όποια, μεταξύ άλλων, θα μπορεί να έχει καταλυτικό αποτέλεσμα στις ήδη ανειλημμένες εργασίες·

ότι αυτή η κοινοτική δραστηριότητα θα μπορεί να συνίσταται, ειδικότερα, στη δημιουργία ευρωπαϊκού συστήματος αυτόματης μετάφρασης προηγμένου τύπου·

ότι αυτό το σύστημα θα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο πολλών βιομηχανικών εφαρμογών και ότι θα ωφελήσει άμεσα την ευρωπαϊκή βιομηχανία, και ειδικότερα τις εξαγωγικές βιομηχανίες·

ότι πρέπει να καθοριστεί άκριτως το καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας για τα αποτελέσματα των ερευνών αυτών·

ότι οι προκαταρκτικές εργασίες, που έχουν ήδη γίνει, απέδειξαν την τεχνική δυνατότητα πραγματοποίησης αυτού του συστήματος·

ότι, συνεπώς, ένα κοινοτικό πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης σε θέματα αυτόματης μετάφρασης θα μπορούσε να συμβάλει αποτελεσματικά στην επίτευξη των παραπάνω στόχων της συνθήκης·

ότι, επειδή η συνθήκη δεν έχει προβλέψει σχετικά τις ειδικές εξουσίες δράσης που απαιτούνται για τη λήψη της απόφασης αυτής, πρέπει να προσφύγουμε στο άρθρο 235·

ότι η Επιτροπή Επιστημονικής και Τεχνικής Έρευνας (Crest) έδωσε τη γνώμη της σχετικά με την πρόταση της Επιτροπής,

(¹) ΕΕ αριθ. C 328 της 15. 12. 1981, σ. 6.

(²) ΕΕ αριθ. C 172 της 13. 7. 1981, σ. 45.

(³) ΕΕ αριθ. C 138 της 9. 6. 1981, σ. 3.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

Θεσπίζεται πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης σχετικά με τη δημιουργία συστήματος αυτόματης μετάφρασης προηγμένου τύπου, διάρκειας 5 1/2 ετών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Σύμφωνα με το παράρτημα I, το πρόγραμμα αποτελείται από φάσεις. Στο τέλος κάθε φάσης θα γίνεται επανεξέταση ή όποια μπορεί να συνεπάγεται αναθεώρηση, με τις κατάλληλες διαδικασίες, όλων ή μερικών στοιχείων που περιλαμβάνονται στο εν λόγω παράρτημα.

Άρθρο 2

Το ποσό που κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση του προγράμματος ανέρχεται σε 16 εκατομμύρια ECU, στα όποια περιλαμβάνεται και η δαπάνη για προσωπικό οκτώ έκτακτων υπαλλήλων.

Άρθρο 3

Η Έπιτροπή εξασφαλίζει την εκτέλεση του προγράμματος, ιδίως με τη σύναψη συμβάσεων έρευνας. Την Έπιτροπή θα επικουρεί μία Συμβουλευτική Έπιτροπή σε θέματα Διαχείρισης Προγραμμάτων (CCMGP), της οποίας η σύνθεση και οι αρμοδιότητες διευκρινίζονται στο παράρτημα II, σύμφωνα με το ψήφισμα του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 1977 περί των συμβουλευτικών επιτροπών για τη διαχείριση προγραμμάτων έρευνας⁽¹⁾.

Η Έπιτροπή ενημερώνει τακτικά την Crest και την Έπιτροπή για την Πληροφόρηση και την Επιστημονική και Τεχνική Τεκμηρίωση (CIDST) σχετικά με την πρόοδο των εργασιών. Εκτός από αυτό, η Έπιτροπή υποβάλλει κάθε χρόνο στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έκθεση σχετικά με την εκτέλεση του προγράμματος.

Άρθρο 4

Σύμφωνα με το άρθρο 228 της συνθήκης, η Κοινότητα μπορεί, από τη δεύτερη φάση και σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο παράρτημα I, να συνάψει συμφωνίες με τρίτες χώρες, ειδικότερα με αυτές που συμμετέχουν στην ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (COST), σε ό,τι αφορά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα έρευνας που αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας απόφασης.

Η Έπιτροπή εξουσιοδοτείται να διαπραγματευθεί αυτές τις συμφωνίες, αφού προηγουμένως ζητήσει τη γνώμη της CCMGP και της Crest.

Άρθρο 5

Εάν τα αποτελέσματα του προγράμματος γίνουν αντικείμενο βιομηχανικής ή εμπορικής εκμετάλλευσης ή/και οδηγήσουν σε δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και, κατά συνέπεια, στη χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης, τότε μέρος των συνεισφορών της Κοινότητας πρέπει να επιστραφεί.

Η Έπιτροπή διαπραγματεύεται και συνάπτει τις απαραίτητες συμβάσεις. Γι' αυτόν το σκοπό, κατάρτιζε, αφού η CCMGP διατυπώσει τη γνώμη της, υπόδειγμα σύμβασης στο οποίο καθορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε μέρους, περιλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των όρων και των διαδικασιών για την ενδεχόμενη καταβολή των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης και για την επιστροφή μέρους των συνεισφορών που κατέβαλε η Κοινότητα.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις 4 Νοεμβρίου 1982.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

B. HAARDER

(1) ΕΕ αριθ. C 192 της 11. 8. 1977, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

1. ΣΤΟΧΟΙ

Τό πρόγραμμα στοχεύει στη δημιουργία συστήματος αυτόματης μετάφρασης προηγμένου τύπου (Eurotra), που θά μπορεί νά καλύπτει όλες τίς επίσημες γλώσσες τίς Κοινότητας.

Στό τέλος του προγράμματος, θά υπάρχει ένα λειτουργικό πρωτότυπο σύστημα γιά περιορισμένο τομέα καί γιά περιορισμένες κατηγορίες κειμένων, τό όποιο θά αποτελέσει τή βάση γιά περαιτέρω ανάπτυξη σέ βιομηχανική κλίμακα.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Τό πρόγραμμα αποτελείται από τρείς φάσεις:

α) Φάση προετοιμασίας (2 χρόνια, 2 εκατομμύρια ECU)

Στή φάση αυτή θά εκτελεσθούν παράλληλα οι ακόλουθες εργασίες:

1. Κατά πρώτο λόγο:

- σύσταση τίς CCMGP,
- όρισμός του σχεδίου καί τίς όργάνωσής του, καθώς καί των εϋθυνών των χωρών καί των κέντρων που συμμετέχουν.
- όρισμός τίς μεθοδολογίας εργασίας.
- προετοιμασία λεπτομερειακού προγράμματος των γλωσσικών εργασιών που θά εκτελέσουν τά συμμετέχοντα κέντρα, καθώς καί των τομέων καί κατηγοριών κειμένων που αποτελούν τό αντικείμενο τίς έρευνας.
- όρισμός τίς χορήγησης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας καί καθορισμός των διαδικασιών γιά τή διάδοση των αποτελεσμάτων των εργασιών, ανάλογα μέ τήν πραγματική συνεισφορά κάθε συμμετέχοντος.
- εξέταση του ένδιαφέροντος που παρουσιάζει ή συμμετοχή τρίτων χωρών γιά τήν Κοινότητα καί ένδεχόμενα, καθορισμός των όρων τίς συμμετοχής αυτής.

2. Κατά δεύτερο λόγο:

- προετοιμασία περισσότερο λεπτομερών προδιαγραφών των γλωσσολογικών προτύπων καί των στρατηγικών γιά τίς διάφορες συνιστώσες τίς διαδικασίας (ανάλυση, μεταγραφή, αναπαραγωγή).
- προετοιμασία λεπτομερούς καί δεσμευτικής συγγραφής υποχρεώσεων του βασικού software του Eurotra καί των προγραμμάτων έπεξεργασίας πληροφοριών των διαφόρων διαδικασιών: ανάλυση, μεταγραφή, αναπαραγωγή, σύστημα παρακολούθησης καί διαχείριση κειμένων.
- προετοιμασία περισσότερο λεπτομερών προδιαγραφών γιά τή βάση των λεξικολογικών στοιχείων.
- προετοιμασία των συμβάσεων συμμετοχής, στις όποιες συμπεριλαμβάνονται οι χρηματικές καί άλλες συνεισφορές που πρέπει νά καταβάλουν τά συμμετέχοντα μέρη.

Η Έπιτροπή θά μεριμνήσει ώστε στή συγγραφή υποχρεώσεων, που προβλέπεται στήν πρώτη, δεύτερη καί τρίτη περίπτωση, νά ληφθούν σωστά υπόψη οι στόχοι τίς δυνατότητας μεταφοράς μεταξύ συστημάτων καί τίς τήρησης των διεθνών προδιαγραφών.

Στό τέλος τίς φάσης αυτής πρέπει νά ληφθεί ή γνώμη τίς CCMGP σχετικά μέ τίς παραπάνω προδιαγραφές, ώστε οι γλωσσικές εργασίες νά μπορέσουν νά προχωρήσουν γρήγορα καί νά γίνει δυνατό νά προκηρυχθεί, τό συντομότερο δυνατό, μία κατά τό δυνατόν ευρύτερη πρόσκληση γιά υποβολή προσφορών γιά τήν έκπόνηση του software (βλέπε σημείο 2 υπό β παρακάτω).

β) Φάση θεμελιώδους καί εφαρμοσμένης γλωσσολογικής έρευνας (δύο χρόνια, 8,5 εκατομμύρια ECU)

Μετά τή θετική κατάληξη τίς πρώτης φάσης, καί αφού ή CCMGP καί ή Crest διατυπώσουν τή γνώμη τους, ή δεύτερη φάση θά αποτελείται από δύο μέρη:

1. Θεμελιώδης γλωσσολογική έρευνα

Αυτό τό μέρος περιλαμβάνει τίς ακόλουθες εργασίες⁽¹⁾:

- έκπόνηση των αρχικών γλωσσολογικών προτύπων γιά τήν ανάλυση καί τήν αναπαραγωγή κάθε μίας από τίς επίσημες γλώσσες τίς Κοινότητας καί γιά τήν μεταξύ τους μεταγραφή. Αυτές οι εργασίες θά γίνουν μέ βάση σύνολο κειμένων καί λεξιλόγιο σέ ένα περιορισμένο τομέα, που εκτιμάται σέ περίπου 2 500 λήμματα.

(¹) Όρισμένες από αυτές τίς εργασίες είναι δυνατόν νά συνεχισθούν κατά τή διάρκεια τίς επόμενης φάσης.

- προετοιμασία της βάσης των λεξικολογικών στοιχείων για το λεξιλόγιο που αναφέρεται παραπάνω, το οποίο θα χρησιμεύσει συγχρόνως για την ανάλυση και την παραγωγή κάθε μιάς από τις γλώσσες και στη μεταξύ τους μεταγραφή.
- μελέτη των γλωσσικών στρατηγικών που είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στην εκτέλεση των διαφόρων διαδικασιών με υπολογιστή.

2. Εκπόνηση του βασικού software για το Eurotra

Αυτό το μέρος περιλαμβάνει τις ακόλουθες εργασίες:

- προσκλήσεις για υποβολή προσφορών για τις όποιες ή συγγραφή υποχρεώσεων θα έχει οριστεί κατά την πρώτη φάση,
- εξέταση από την Έπιτροπή των απαντήσεων στην πρόσκληση υποβολής προσφορών και επιλογή, αφού η CCMGP διατυπώσει τη γνώμη της, ενός οργανισμού επιφορτισμένου με την εκπόνηση του βασικού software του Eurotra, μέσα στη συντομότερη δυνατή προθεσμία,
- εκπόνηση του βασικού software από τον επιλεγέντα οργανισμό, στο οποίο περιλαμβάνονται:
 - η γλώσσα υψηλού επιπέδου για την περιγραφή των γλωσσολογικών δεδομένων και στρατηγικών,
 - η γλώσσα υψηλού επιπέδου για την αλληλεπίδραση μεταξύ χρήστη και συστήματος, που θα επιτρέπει την εισαγωγή των διαφόρων στοιχείων (modules) σε ολοκληρωμένα συστήματα τα οποία θα αντιστοιχούν σε διάφορες δυνατότητες χρήσης.
 - το σύνολο του λειτουργικού προγράμματος software που χρησιμεύει στον έρριανισμό των γλωσσών υψηλού επιπέδου, για τις δοκιμές και τη διαχείριση των βάσεων δεδομένων.

Αυτή η πρώτη έκδοση του software προορίζεται να επιτρέψει την εκπόνηση και τη δοκιμή σε υπολογιστή των γλωσσολογικών προτύπων τα οποία καθορίζονται από τα συμμετέχοντα κέντρα και τα οποία έχουν φθάσει σε ικανοποιητικό επίπεδο προόδου. Κατά συνέπεια, η εκπόνησή του είναι απαραίτητο στοιχείο για την εγκυρότητα των γλωσσολογικών εργασιών οι οποίες εκτελούνται στα πλαίσια του παρόντος προγράμματος.

Η βιομηχανική ανάπτυξη του συστήματος Eurotra, περιλαμβανομένης της προσαρμογής του software στις απαιτήσεις επιδόσεων και αξιοπιστίας για παραγωγή μεταφράσεων που θα είναι εμπορικά συμφέρουσες, θα αναληφθεί μόνο στο τέλος του παρόντος προγράμματος.

γ) Φάση σταθεροποίησης των γλωσσικών προτύπων και εκτίμησης των αποτελεσμάτων (18 μήνες, 5,5 εκατομμύρια ECU)

Μετά τη διατύπωση γνώμης από την CCMGP, την Crest, την Cidst και την Cetil στο τέλος της δεύτερης φάσης, δηλαδή όταν θα είναι δυνατόν να γίνουν συστηματικές δοκιμές στα αρχικά γλωσσολογικά πρότυπα, τα οποία θα περιλαμβάνουν πλήρη ζεύγη γλωσσών και θα περιέχουν ανάλυση, μεταγραφή και αναπαραγωγή, οι στόχοι των εργασιών θα συγκεντρωθούν στα ακόλουθα σημεία:

- προσαρμογή των γλωσσολογικών προτύπων ώστε να καταλήξουν σε γλωσσολογικά στοιχεία (modules) όσο το δυνατόν περισσότερο αξιόπιστα. Αυτά τα στοιχεία (modules) θα μπορούν τότε να χρησιμοποιηθούν για προεπιχειρησιακή χρήση.
- προοδευτική επέκταση της βάσης των κειμένων, των γλωσσικών προτύπων και του λεξιλογίου για έναν ορισμένο τομέα και για πιο πολύπλοκα κείμενα.
- αναθεώρηση των λεξικολογικών βάσεων, και την προοδευτική επέκτασή τους, ώστε να καλύπτουν κατά τον πληρέστερο δυνατό τρόπο τον επιλεγέντα τομέα (περίπου 20 000 λήμματα σε όλες τις γλώσσες).
- εκτίμηση των τεχνικών επιδόσεων και των οικονομικών αποτελεσμάτων του συστήματος.
- σύνταξη πρότασης για τη βιομηχανική ανάπτυξη ενός επιχειρησιακού συστήματος, και μεταβίβαση σε στάδιο εμπορικής εκμετάλλευσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Άρμοδιότητες της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τη διαχείριση του προγράμματος (CCMGP) σχετικά με ένα σύστημα αυτόματης μετάφρασης προηγμένου τύπου (Eurotra)

1. Μέ την επιφύλαξη της ευθύνης που αναλαμβάνει η Επιτροπή στην εκτέλεση του προγράμματος, η Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Διαχείριση του Προγράμματος σχετικά με ένα σύστημα αυτόματης μετάφρασης προηγμένου τύπου (Eurotra), ή οποία στο έξης θά αναφέρεται ως «συμβουλευτική επιτροπή», προορίζεται να συμβάλει, στα πλαίσια του συμβουλευτικού ρόλου της που καθορίζει το ψήφισμα του Συμβουλίου της 18ης Ιουλίου 1977, στην καλύτερη δυνατή εκτέλεση του υπαγόμενου στίς αρμοδιότητές της προγράμματος και ειδικότερα:

- στη γενική οργάνωση του προγράμματος, διευκρινίζοντας ειδικότερα τις κυριότερες προθεσμίες του προγράμματος και τους προβλεπόμενους μηχανισμούς για την παρακολούθηση της εξέλιξης των εργασιών.
- στην προετοιμασία των συμβάσεων συμμετοχής που καθορίζουν τις υποχρεώσεις των οργανισμών οι οποίοι συμμετέχουν στο πρόγραμμα σε εθνικό επίπεδο.
- στον προσδιορισμό και τη λύση των προβλημάτων πνευματικής ιδιοκτησίας σχετικά με τις διάφορες συνιστώσες του συστήματος, και στον προσδιορισμό των διαδικασιών διάδοσης των αποτελεσμάτων των εργασιών.
- στη σύνταξη δεσμευτικής συγγραφής υποχρεώσεων σχετικά με το software που θά αναπτυχθεί από κοινού και θά χρησιμεύσει ως βάση για πρόσκληση υποβολής προσφορών κατά το δυνατόν ευρύτερη, και στην κατάρτιση καταλόγου επιχειρήσεων και οργανισμών στους οποίους θά απευθύνεται η πρόκληση υποβολής προσφορών.
- στην άποσαφίνιση των απαιτήσεων των χρηστών, ειδικότερα στον τομέα της πληροφόρησης και της τεκμηρίωσης.
- στην εκπόνηση λεπτομερειακών χρηματοδοτικών σχεδίων τα οποία θά αναφέρονται στους διάφορους τομείς εργασιών και συνιστώσων του συστήματος.

2. Για την πραγματοποίηση αυτών των έργων, η συμβουλευτική επιτροπή μπορεί, αν χρειάζεται, να καλέσει ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

3. Οι αρμοδιότητες της συμβουλευτικής επιτροπής, στα πλαίσια του συμβουλευτικού της ρόλου, καλύπτουν, εκτός από το πρόγραμμα Eurotra, τις έρευνητικές και αναπτυξιακές πλευρές των σχεδίων δράσης της Κοινότητας για τη βελτίωση της μεταφοράς πληροφοριών μεταξύ των ευρωπαϊκών γλωσσών. Έξάλλου, η συμβουλευτική επιτροπή μεριμνά να εξασφαλιστεί η απαραίτητη συνοχή μεταξύ των ερευνητικών και αναπτυξιακών πλευρών των σχεδίων αυτών, του προγράμματος Eurotra και των σχεδίων δράσης στον τομέα της πληροφόρησης και της επιστημονικής και τεχνικής τεκμηρίωσης. Γι' αυτό το σκοπό θά διατηρήσει στενές επαφές με την CIDST και τις άλλες επιτροπές που έχουν συσταθεί στα κοινοτικά όργανα και οι οποίες έχουν αρμοδιότητες στον τομέα της πολυγλωσσίας.

4. Στα πλαίσια του συμβουλευτικού της ρόλου, η συμβουλευτική επιτροπή μεριμνά για την εκτίμηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος, και ιδίως τη διάδοση των γνώσεων που θά αποκτηθούν στους χρήστες της Κοινότητας, σύμφωνα με την τρίτη περίπτωση της παραγράφου 1.

5. Η συμβουλευτική επιτροπή καλείται, εξάλλου, να διατυπώνει τη γνώμη της σχετικά με:

- την ετήσια προετοιμασία των προϋπολογισμών και την κατανομή των παρεχόμενων πιστώσεων,
- τα σχέδια ένδεχόμενης αναθεώρησης του προγράμματος όπως και των μελλοντικών προγραμμάτων έρευνας στον τομέα της αρμοδιότητάς της.
- αν χρειάζεται, τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων με ιδρύματα τρίτων χωρών, με σκοπό τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα έρευνας.
- τις πολυγλωσσικές πλευρές των σχεδίων δράσης στον τομέα της πληροφόρησης και της επιστημονικής και τεχνικής τεκμηρίωσης.

6. Η συμβουλευτική επιτροπή υποβάλλει στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο λεπτομερή έκθεση, στο τέλος κάθε φάσης εκτέλεσης του προγράμματος, καθώς και τελική έκθεση ή οποία θά διαβιβαστεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.